

NLQF

Nationaal Coördinatiepunt

Leeswijzer bij het NLQF

Inhoud

Toelichting	3
Begrippenkader	4
De Europese context; het European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF)	6
Het Nederlands kwalificatiekader (NLQF)	7
<i>Wat is het NLQF?</i>	7
<i>Wat is het doel van het NLQF?</i>	7
<i>Wat is het NLQF niet?</i>	8
De totstandkoming van het van het NLQF	9
<i>Alle kwalificaties</i>	9
<i>Terminologie van het NLQF</i>	9
<i>De NLQF niveaus</i>	10
De koppeling van het NLQF aan het EQF	11
<i>Schema</i>	11
<i>Volwasseneducatie</i>	11
<i>Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)</i>	12
<i>Middelbaar Beroepsonderwijs (mbo)</i>	12
<i>Havo/vwo</i>	12
<i>Hoger onderwijs</i>	12
<i>Overige kwalificaties</i>	13
Het Nationaal Coördinatiepunt NLQF	14

Toelichting

Deze leeswijzer is bedoeld om u de nodige achtergrondinformatie te geven om het Nederlands kwalificatiekader (NLQF) en de bijbehorende documenten op de juiste wijze te kunnen lezen. Alle documenten zijn in te zien en te downloaden op www.nlqf.nl

In deze leeswijzer wordt beschreven wat het NLQF is, hoe dit is ontwikkeld en wordt geïmplementeerd en hoe dit zich verhoudt tot het EQF, het kwalificatiekader Hoger Onderwijs en de Dublin descriptoren.

Allereerst vindt u een verklaring van de belangrijkste begrippen. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op het EQF en de ontwikkeling van het NLQF. Daarna wordt ingegaan op de belangrijkste kenmerken van het NLQF en wat de relatie is tot het kwalificatiekader Hoger Onderwijs.

Begrippenkader

Kwalificatie	Het resultaat van een door een bevoegde instantie verricht beoordelingsproces, waarin wordt vastgesteld dat de door een individu behaalde leerresultaten aan vooraf bepaalde standaarden voldoen.
Gereguleerde kwalificaties	Dit zijn de kwalificaties die door het Ministerie van OCW, en daar waar het kwalificaties voor voedsel, natuur en leefomgeving betreft door het Ministerie van ELI, worden vastgesteld. Hieronder vallen de kwalificaties in het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs, het hoger onderwijs en de volwasseneneducatie.
Overige kwalificaties	Alle andere kwalificaties dan de door de overheid gereguleerde kwalificaties
Bevoegde instantie	De instantie die het diploma of certificaat ondertekent, dan wel op andere wijze verantwoordelijk is voor het vaststellen van een kwalificatie.
Leerresultaten	Beschrijvingen van wat iemand kent, begrijpt en kan doen na de voltooiing van een leerproces.
Context	In de context wordt aangegeven in welke omgeving de leerresultaten verworven zijn.
Kennis	Kennis is het geheel van feiten, beginselen, theorieën en manieren van werken dat verband houdt met een beroep of een kennisdomein.
Vaardigheden	<p>Cognitieve en praktische vermogens om binnen een gegeven context:</p> <ul style="list-style-type: none">• kennis te reproduceren, analyseren, integreren, evalueren, combineren en toe te passen in een beroep of kennisdomein• problemen te her- of onderkennen en op te lossen• zich te kunnen ontwikkelen, zelfstandig of met begeleiding• informatie te verkrijgen, verzamelen, verwerken, combineren, analyseren en beoordelen• te communiceren op basis van de in de context geldende omgangsregels <p>Onder cognitieve vermogens verstaan we logisch, intuïtief en creatief denken. Onder praktische vermogens verstaan we psychomotorische vaardigheden bij het toepassen van methodes, materialen, hulpmiddelen en instrumenten.</p>
Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid	Het bewezen vermogen om samen te werken met anderen en de verantwoordelijkheid te dragen voor eigen werk- en studieresultaten en/of dat van anderen.

Classificeren	Het door het NCP-NLQF inschalen van een kwalificatie op één van de NLQF-niveaus.
Voordragen	Het verzoek van een bevoegde instantie aan het NCP-NLQF om een kwalificatie te classificeren in het NLQF.
Registratie	Het vastleggen in een openbaar register van gegevens van een kwalificatie die door het NCP- NLQF voorzien is van een niveauaanduiding.

De Europese context; het European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF)

Met de ontwikkeling van het Nederlandse kwalificatiekader (NLQF) volgt Nederland een Europese ontwikkeling.

Het Europees Parlement en de Europese Raad van ministers van onderwijs hebben op 1 april 2008 het EQF voor een leven lang leren vastgesteld. Door middel van het EQF kunnen de niveaus van kwalificaties van verschillende landen beter met elkaar worden vergeleken. De descriptors van de acht niveaus dienen als referentie voor alle niveaus van kwalificaties, ongeacht de vorm waarin deze worden aangeboden.

Het EQF levert door deze vergelijkingsmogelijkheid een bijdrage aan meer transparantie van de verschillende onderwijssystemen van de EU-landen en tot het vergroten van de deelname aan een leven lang leren. Als binnen Europa kwalificaties van verschillende landen met elkaar vergeleken kunnen worden door ze te relateren aan één referentiekader, draagt dat bij aan de internationale mobiliteit van studenten en werknemers. Studenten kunnen bijvoorbeeld eenvoudiger een stage uitvoeren bij een buitenlands leerbedrijf, of een opleiding in het buitenland volgen. Werknemers kunnen met een diploma op zak met daarop een EQF aanduiding gemakkelijker aan de slag in een ander EU-land.

Landen die gevolg geven aan deze aanbeveling hebben de intentie uitgesproken om uiterlijk in 2012 hun nationale kwalificatieniveaus te koppelen aan het EQF. Uiteraard op basis van vrijwilligheid. Vanaf 2012 is het de bedoeling om op ieder diploma een verwijzing naar het EQF niveau te vermelden.

Op dit moment werken 31 Europese landen aan de ontwikkeling of de verbetering van een nationaal kwalificatiekader. Een van de belangrijkste doelen is de niveaus van deze kaders te koppelen aan de niveaus van het EQF.

Naast de EU landen zijn er zeker 15 EU-partnerlanden die deze ontwikkeling volgen, variërend van verkenning tot en met wetgeving.

Het Nederlands kwalificatiekader (NLQF)

Wat is het NLQF?

Het Nederlands kwalificatiekader (NLQF) is een systematische ordening van alle kwalificatieniveaus in Nederland. Kwalificaties worden ingeschaald in het NLQF en krijgen daarmee een niveauaanduiding. Het kwalificatiekader bestaat uit een verzameling van eenduidige beschrijvingen van de leerresultaten waarop de kwalificatie is gebaseerd. Leerresultaten zijn beschrijvingen van wat iemand kent, begrijpt en kan doen na de voltooiing van een leerproces. Een beschrijving van de NLQF-niveaus kunt u inzien en downloaden op de website www.nlqf.nl.

Het NLQF omvat enerzijds de door het Ministerie van OCW gereguleerde kwalificaties (behaalde leerresultaten) en waar het voedsel, natuur en leefomgeving betreft de door het Ministerie van ELI gereguleerde kwalificaties. Deze gereguleerde kwalificaties worden generiek in het NLQF ingeschaald en van een niveau-aanduiding voorzien.

Anderzijds zijn er vele niet door de overheid gereguleerde kwalificaties waarvan de arbeidsmarkt aangeeft ze belangrijk te vinden.. De inschaling van deze kwalificaties zal plaatsvinden op verzoek van de instantie die verantwoordelijk is voor de uitgifte van de diploma's en/of certificaten, wat doorgaans ook de instantie is die de onderliggende opleiding verzorgt.

Wat is het doel van het NLQF?

Door alle kwalificaties onder te brengen in één kader geeft het NLQF inzicht in de niveaus van de in Nederland aangeboden kwalificaties in hun onderlinge verhouding.

Het NLQF heeft een functie voor iedereen in Nederland; voor u als lerende, als werkgever en als opleider,

Voor u als lerende kan het ondermeer helpen om:

- de niveaus van kwalificaties/opleidingen makkelijk met elkaar te kunnen vergelijken;
- inzicht te geven in waar je staat;
- het plannen en de voortgang van een leerproces bij te houden en uit te stippelen.

Voor u als werkgever kan het een instrument zijn voor:

- het verhelderen van het gevraagd werkniveau in termen van leerresultaten;
- het inrichten van opleidingsbeleid en het bijhouden van persoonlijke ontwikkeling;
- het krijgen van inzicht in bestaande niveaus van kwalificaties en hun onderlinge verhouding, zowel nationaal als internationaal.

Voor u als opleider kan het een instrument zijn voor

- het vergelijken van niveaus van opleidingen in termen van leerresultaten;
- het denken in termen van leerresultaten als bouwsteen voor kwalificaties;
- het vergemakkelijken van de communicatie met de arbeidsmarkt.

De doelen van het NLQF kunnen als volgt worden samengevat:

- het vergroten van de transparantie tussen kwalificaties binnen Europa;

- het vergroten van de transparantie binnen het Nederlandse onderwijslandschap;
- het vergroten van de vergelijkbaarheid van niveaus van kwalificaties;
- het stimuleren van een leven lang leren voor mensen van alle leeftijden;
- het vergroten van de kennis van te bewandelen leerroutes ;
- het vergroten van inzicht van spelers op de arbeidsmarkt in het niveau van de kwalificaties;
- het vergemakkelijken van de communicatie tussen alle betrokkenen in het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Het NLQF omvat een grote reeks aan kwalificaties en erkent dat verschillende opleiders en onderwijssectoren, die betrokken zijn bij een leven lang leren in Nederland, hun leerresultaten, onderwijsprogramma's en exameneisen in verschillende termen beschrijven en verschillende processen gebruiken om die leerresultaten te bereiken.

Wat is het NLQF niet?

Het NLQF is een nieuwe beschrijving van de Nederlandse kwalificatieniveaus. Het is **geen** herziening van het Nederlandse onderwijsstelsel. Tevens geeft een NLQF-niveauaanduiding **geen** recht op titels of graden **en zijn de** NLQF-niveaus **niet** gebonden aan onderwijssectoren. Tot slot worden in- en doorstroom rechten **niet** geregeld in het NLQF.

Startkwalificatie

Het begrip startkwalificatie is niet verwerkt in het NLQF omdat een startkwalificatie niet aan een niveau verbonden is. Een startkwalificatie is het minimale onderwijsniveau dat nodig is om serieus kans te maken op duurzaam geschoold werk in Nederland. Een vmbo-diploma geeft wel toegang tot de vervolgopleiding mbo, maar wordt niet gezien als startkwalificatie. Een mbo-diploma geldt wel als startkwalificatie met uitzondering van niveau 1 (assistent beroepsbeoefenaar). Een havo of vwo-diploma valt ook onder de norm van startkwalificatie. Men mag er niet zonder meer van uitgaan dat de genoemde startkwalificaties hetzelfde niveau hebben; mbo-2 heeft niet hetzelfde eindniveau als havo of vwo.

De totstandkoming van het van het NLQF

Alle kwalificaties

Het NLQF is een nieuwe beschrijving van de typen van kwalificaties in Nederland in termen van leerresultaten. Leerresultaten zijn beschrijvingen van wat iemand kent, begrijpt en kan doen na de voltooiing van een leerproces.

De door het Ministerie van OCW gereguleerde kwalificaties en waar het voedsel, natuur en leefomgeving betreft, de door het Ministerie van ELI gereguleerde kwalificaties, vormen in de Nederlandse kwalificatiestructuur algemeen erkende vaste waarden. Zo bestaan er al decennia lang door de samenleving erkende waarden van het eindniveau havo, de kwalificatie van mbo-niveau 4 en het doctoraat. Deze leerresultaten zijn als vertrekpunt gekozen bij de ontwikkeling van het NLQF. Anderzijds zijn er vele niet door de overheid gereguleerde kwalificaties die door de arbeidsmarkt belangrijk worden gevonden. Een NLQF niveau aanduiding versterkt het belang van deze kwalificaties.

Door zowel de door de departementen gereguleerde kwalificaties als de overige kwalificaties onder te brengen in één kader geeft het NLQF inzicht in alle niveaus van de in Nederland aangeboden kwalificaties en hun onderlinge verhouding.

De door de ministeries gereguleerde kwalificaties worden generiek in het NLQF ingeschaald en van een niveau aanduiding voorzien.

De inschaling van de overige kwalificaties zal plaatsvinden op verzoek van de instantie die verantwoordelijk is voor de uitgifte van de diploma's en certificaten. Hetgeen doorgaans ook de instantie is die de onderliggende opleiding verzorgt.

Terminologie van het NLQF

De door de departementen gereguleerde kwalificaties vormen algemeen erkende vaste waarden en zijn daarom als vertrekpunt gekozen bij de ontwikkeling van het NLQF. Het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft in voortdurend overleg met het onderwijsveld deze erkende diploma niveaus beschreven in termen van leerresultaten.

Een overzicht van deze beschrijvingen treft u aan in het document "Leerresultaten van gereguleerde kwalificaties" op de website www.nlqf.nl.

Voor het begrippenkader is gekeken naar de termen zoals ze in de verschillende onderwijssectoren gebruikt worden en de begrippen zoals ze in het EQF en in buitenlandse kwalificatiekaders zijn gehanteerd. Uiteindelijk zijn de bestaande kwalificaties beschreven in de volgende descriptor elementen:

- Context;
- Kennis;
- Vaardigheden;
- zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

Binnen de vaardigheden worden de volgende vaardigheden onderscheiden:

- toepassen van kennis;
- probleemoplossende vaardigheden;

- leer- en ontwikkelvaardigheden;
- informatievaardigheden;
- communicatievaardigheden.

Nadat de bestaande kwalificaties op een eenduidige manier zijn beschreven, bleek het mogelijk deze met elkaar te vergelijken en te groeperen in negen niveaus; een instroomniveau en niveau één tot en met acht. Deze niveaubeschrijvingen vormen samen het NLQF.

De NLQF niveaus

De NLQF niveaus geven een indicatie van de complexiteit van de kwalificaties.

Het instroomniveau is het minst complex en niveau acht is het meest complexe niveau. De niveaus zijn dusdanig opgebouwd dat een niveau minimaal de leerresultaten van de onderliggende niveaus omvat.

De descriptor elementen samen beschrijven binnen welke context en met welk type kennis iemand op het betreffende niveau de kennis kan toepassen, problemen kan oplossen, zich kan ontwikkelen, informatie kan verwerven en kan communiceren. En welke mate van verantwoordelijkheid iemand op zich kan nemen.

“Best fit” inschaling

De descriptor elementen bepalen gezamenlijk het niveau van de kwalificatie. Om een kwalificatie in het NLQF in te schalen, wordt gebruik gemaakt van het “best fit” principe. Dit houdt in dat een kwalificatie niet aan alle beschrijvingen van een niveau hoeft te voldoen maar dat het gepositioneerd wordt daar waar de kwalificatie het beste past. Dit maakt dat kwalificaties van een meer algemeen karakter, bijvoorbeeld Havo, op een zelfde niveau gepositioneerd kunnen worden als kwalificaties met een beroepsgericht karakter zoals bijvoorbeeld mbo 4 kwalificaties.

Deze niveaubeschrijvingen vormen een referentiepunt om vast te stellen welk niveau een kwalificatie heeft. Ze zijn niet bedoeld om een precieze en allesomvattende beschrijving te geven van de individuele kwalificaties. De niveaubeschrijvingen maken een globale niveauvergelijking mogelijk van kwalificaties die in verschillende contexten zijn behaald.

Het inschalen van een kwalificatie in een NLQF niveau is gebaseerd op de vergelijking van de vereiste en behaalde leerresultaten van een kwalificatie met de NLQF-niveaubeschrijvingen.

De classificatie wordt niet gebaseerd op de lengte van een studie, op de hoeveelheid tijd die iemand heeft geïnvesteerd om de leerresultaten te behalen en is niet gebonden aan een bepaalde hoeveelheid studiebelasting.

Het feit dat twee of meer kwalificaties zich op hetzelfde niveau in het NLQF bevinden, geeft aan dat de moeilijkheidsgraad van deze kwalificaties min of meer vergelijkbaar is. Het betekent niet noodzakelijk dat deze kwalificaties dezelfde doelstellingen, inhoud of leerresultaten hebben. Het betekent ook niet dat de kwalificaties gelijkwaardig of uitwisselbaar zijn.

Gebruik van en, of en/of

In de niveaubeschrijvingen worden veel opsommingen gebruikt. Voor de leesbaarheid van de teksten is gekozen om in deze opsommingen consequent “en” te gebruiken.

De koppeling van het NLQF aan het EQF

Om tot de koppeling tussen het NLQF en het EQF te kunnen komen, is bij de ontwikkeling van de NLQF-niveaus rekening gehouden met de beschrijvingen van de EQF niveaus. Een gedetailleerde vergelijking van het NLQF en het EQF kunt u inzien en downloaden op de website www.nlqf.nl. Het resultaat van de vergelijking is dat het in Nederland benoemde “Instroomniveau” niet aan een van de EQF niveaus gekoppeld is. En dat niveau één tot en met acht van het NLQF gekoppeld zijn aan niveau één tot en met acht van het EQF.

Schema

EQF	NLQF	Volwassen educatie	Vmbo	Mbo	Havo/Vwo	Ho	Overige kwalificaties
8	8					Doctoraat/ Ontwerper/ Medisch- specialist	
7	7					Master	
6	6					Bachelor	
5	5					Associate Degree	
4	4+	Vavo-Vwo			Vwo		
	4	Vavo-Havo		Mbo-4	Havo		
3	3			Mbo-3			
2	2	Vavo-vmbo tl BasisEducatie 3	Vmbo kb, gl en tl	Mbo-2			
1	1	BasisEducatie 2	Vmbo bb	Mbo-1			
	Instroom-niveau	BasisEducatie 1					

Volwasseneducatie

Volwasseneducatie kent 6 niveaus. De niveaus 1, 2 en 3 betreffen de basiseducatie, bestemd voor autochtone en allochtone volwassenen die niet leerplichtig zijn en een onderwijsachterstand hebben. Het onderwijs is gericht op het aanleren van sociale vaardigheden en basisvaardigheden in lezen, schrijven en rekenen. De leerresultaten van Educatie niveau 1 liggen onder het niveau van de leerresultaten van niveau 1 van het EQF en kunnen daarom niet aan het EQF gekoppeld worden. Er is voor gekozen om dit niveau in het NLQF als instroomniveau te benoemen.

Niveau 4, 5 en 6 betreft het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo). Vavo is het tweede kans onderwijs, waarbij volwassenen alsnog hun diploma of een deelcertificaat kunnen behalen op het niveau van de theoretische leerweg van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo, voorheen mavo), hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) of het voorbereidend wetenschappelijk

onderwijs (vwo). Dit maakt dat deze kwalificaties zijn ingeschaald op de vergelijkbare niveaus van vmbo, havo en vwo.

Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Het vmbo kent vier leerwegen in verschillende sectoren. De basisberoepsgerichte leerweg is ingeschaald op niveau 1. De uitstroomniveaus van het vmbo kader beroepsgericht, de gemengde leerweg en de theoretische leerweg liggen dusdanig dicht bij elkaar dat deze op één NLQF niveau, te weten niveau 2 zijn gepositioneerd.

Middelbaar Beroepsonderwijs (mbo)

Hier toe behoren de beroepsopleidingen volgens de kwalificatiestructuur van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs, die door ROC's, AOC's en vakscholen worden aangeboden. Deze kwalificatiestructuur kent vier niveaus. De mbo-niveaubepaling vindt plaats door de paritaire commissie van de kenniscentra beroepsonderwijs (KBB's) en wordt na toetsing door het coördinatiepunt mbo vastgesteld door de minister van OCW of ELI. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat de mbo-niveaubepaling een grote consistentie vertoont. Dit heeft ertoe geleid dat de mbo-niveaus generiek zijn ingeschaald in het NLQF.

Er is een uitzondering gemaakt voor de inschaling van het mbo niveau 4. Indien gewenst kan door het betreffende KBB een herzieningsverzoek worden ingediend bij het NCP-NLQF, waarbij wordt aangetoond dat voor bepaalde kwalificaties, die nu generiek zijn ingeschaald op niveau 4, een inschaling op niveau 5 van het NLQF is gewenst. Meer informatie betreffende het herzieningsverzoek mbo niveau 4 vindt u op www.nlqf.nl.

Havo/vwo

Havo en vwo zijn op respectievelijk niveau 4 en niveau 4+ gepositioneerd op basis van de weging van de leerresultaten van deze kwalificaties. Beide zijn gekoppeld aan het EQF niveau 4.

Hoger onderwijs

Het hoger onderwijs heeft in het kader van het Bologna Proces, waarin 47 Europese landen hun hoger onderwijsbeleid afstemmen, in 2005 besloten tot invoering van het Europese Kwalificatieraamwerk voor Hoger Onderwijs. Bij aanneming van het EQF is vastgesteld dat de descriptor van het Kwalificatieraamwerk voor Hoger Onderwijs overeenstemmen met de leerresultaten van niveau 5 tot en met 8 van het EQF. Het Nederlands Kwalificatieraamwerk Hoger Onderwijs dat in 2009 het zelfcertificeringsproces ten opzichte van het Europees kwalificatiekader voor Hoger Onderwijs heeft afgerond, is daarmee gepositioneerd op de niveaus 5, 6, 7 en 8 van het EQF en NLQF.

Ten behoeve van de herkenbaarheid zijn de niveaubeschrijvingen van niveau 5 tot en met 8 van het NLQF afgestemd op de descriptor van het EQF én de Dublin descriptor van het Kwalificatieraamwerk Hoger Onderwijs. De directe vergelijking tussen de NLQF niveaus 5 tot en met 8 en de Dublin descriptor is opgenomen in een tabel. Deze tabel kunt u inzien op en downloaden van de website www.nlqf.nl.

Overige kwalificaties

Er zijn veel andere kwalificaties die de arbeidsmarkt van belang vindt en die in de ogen van de arbeidsmarkt een duidelijk kwalificerend effect hebben. Een NLQF niveauaanduiding versterkt het effect van het maatschappelijk belang van deze kwalificaties. De overheid heeft besloten dat het voor deze overige kwalificaties onder voorwaarden mogelijk moet zijn om ingeschaald te worden in het NLQF. De inschaling van deze kwalificaties zal op vrijwillige basis plaatsvinden op verzoek van de instantie die deze kwalificatie heeft ontwikkeld en vastgesteld en die tevens verantwoordelijk is voor de uitgifte van de diploma's en certificaten. De procedures en criteria hiervoor zijn te vinden op www.nlqf.nl.

Het Nationaal Coördinatiepunt NLQF

Het is van belang dat er zowel nationaal als internationaal vertrouwen bestaat over het NLQF-niveau van de kwalificaties bij sociale partners, bedrijfsleven, onderwijs- en opleidingsinstellingen en individuen. Dit vertrouwen kan alleen ontstaan als beheer van en inschaling in het NLQF in handen worden gelegd van een onafhankelijke organisatie. Hiertoe werd, mede in navolging op de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie, een onafhankelijk Nationaal Coördinatiepunt NLQF (NCP-NLQF) ingericht.

Tijdens de ontwikkelingsperiode van het NLQF is het Ministerie van OCW opgetreden als landelijk coördinatiepunt. Het NCP-NLQF zal zowel op afstand staan van de overheid als van de aanbieders van opleidingen en diploma's/certificaten.

Het NCP-NLQF is voor de periode tot 1 oktober 2013 ondergebracht bij het Kenniscentrum EVC. In die periode wordt onderzocht waar het NCP-NLQF vanaf 1 oktober 2013 definitief geëquipeerd zal worden.